

SLOTPEILING PROVINCIALE STATENVERKIEZINGEN

16 maart 2015

- VVD, PvdA en SP stijgen
- PVV en D66 leveren in
- Aftreden bewindslieden bevestigt kiezers vooral in partijvoorkeur

VVD en PvdA tonen licht herstel; D66 levert in

In een laatste peiling van I&O Research voor de verkiezingen van aanstaande woensdag tonen VVD en PvdA licht herstel en leveren PVV en D66 in. D66 levert ten opzichte van twee weken bijna een kwart van de kiezers in, vooral aan de VVD, het CDA en de PvdA. Ook de SP stijgt licht. Maar D66 is ook de partij die het vaakst als tweede voorkeur wordt genoemd, dus er is nog veel mogelijk.

VVD zou volgens deze peiling de grootste partij worden, gevolgd door SP en PvdA.

De verschuivingen hebben nauwelijks effect op het wel of niet halen van een meerderheid in de Eerste Kamer. VVD en PvdA en constructieve oppositiepartijen D66, ChristenUnie en SGP leveren gezamenlijk iets in, waarmee de meerderheid voor deze vijf partijen zelfs nog iets onzekerder wordt.

Het aftreden van minister Opstelten en staatssecretaris Teeven afgelopen week had – volgens de kiezers – weinig invloed op de partijvoorkeur. Voor slechts 9% had deze affaire en de debatten erná enige invloed op de partijkeuze. Voor ruim driekwart helemaal geen. Het aftreden van de bewindslieden joeg weinig VVD-stemmers weg, maar bevestigde vooral PVV-, SP- en CDA-stemmers de eigen partij trouw te blijven.

Dit blijkt uit een landelijk representatief onderzoek van onderzoeksbureau I&O Research naar kennis, houding en voorgenomen stemgedrag van Nederlanders met betrekking tot de Provinciale Statenverkiezingen van 18 maart 2015 (onder 6.681 Nederlanders van 18 jaar en ouder).

Bij het overnemen van resultaten uit dit bericht altijd de bron I&O Research noemen.

Meer informatie

Peter Kanne

p.kanne@ioresearch.nl

06 31943707

Tabel 1 Stemvoorkeur Provinciale Statenverkiezingen 16 maart

Peiling PS15	Exclusief "zou niet gaan stemmen"			Exclusief "zou niet gaan stemmen", blanco en weet niet		
	febr.	6 maart	16 maart	febr.	6 maart	16 maart
	%	%	%	%	%	%
VVD	11,8	10,9	13,6	16,2	14,7	16,7
PvdA	8,2	9,1	10,8	11,3	12,3	13,3
PVV	9,3	9,6	9,3	12,7	12,9	11,5
SP	9,7	9,3	10,9	13,3	12,6	13,5
CDA	9,0	8,8	9,6	12,3	11,9	11,8
D66	9,3	11,0	9,2	12,7	14,7	11,4
ChristenUnie	2,8	3,2	3,2	3,9	4,4	3,9
GroenLinks	3,7	4,1	4,5	5,1	5,5	5,6
SGP	2,0	2,0	2,0	2,7	2,7	2,5
Partij voor de Dieren	2,2	2,2	2,8	3,0	2,9	3,5
50 Plus	3,0	2,2	2,6	4,1	2,9	3,3
Andere (regionale) partij ¹	1,9	1,8	2,5	2,6	2,5	3,0
Blanco/ongeldig	0,8	0,9	0,7	-	-	-
Weet ik (nog) niet	26,3	24,8	18,2	-	-	-
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
VVD + PvdA + D66 + CU + SGP				46,8	48,8	47,9 ²

¹ Piratenpartij is ondergebracht bij "Andere (regionale) partij", zowel voor februari als maart.

² Percentages herberekend, zowel voor februari als maart. Regionale partijen zijn meegenomen in deze berekening.

D66 levert bijna kwart kiezers in

Vooraf D66 levert ten opzichte van twee weken geleden vrij veel in. Nog 74% van degenen die begin maart op D66 wilden stemmen, is dat nog steeds van plan; de rest kiest nu voor de VVD, het CDA, de PvdA, een andere partij of weet het nu niet meer (8%). En omdat D66 maar weinig afsnoept van andere partijen verliest D66 per saldo 23% van de kiezers van twee weken geleden.

Tabel 2 Partijvoorkeur Provinciale Statenverkiezingen afgezet tegen vorige peiling

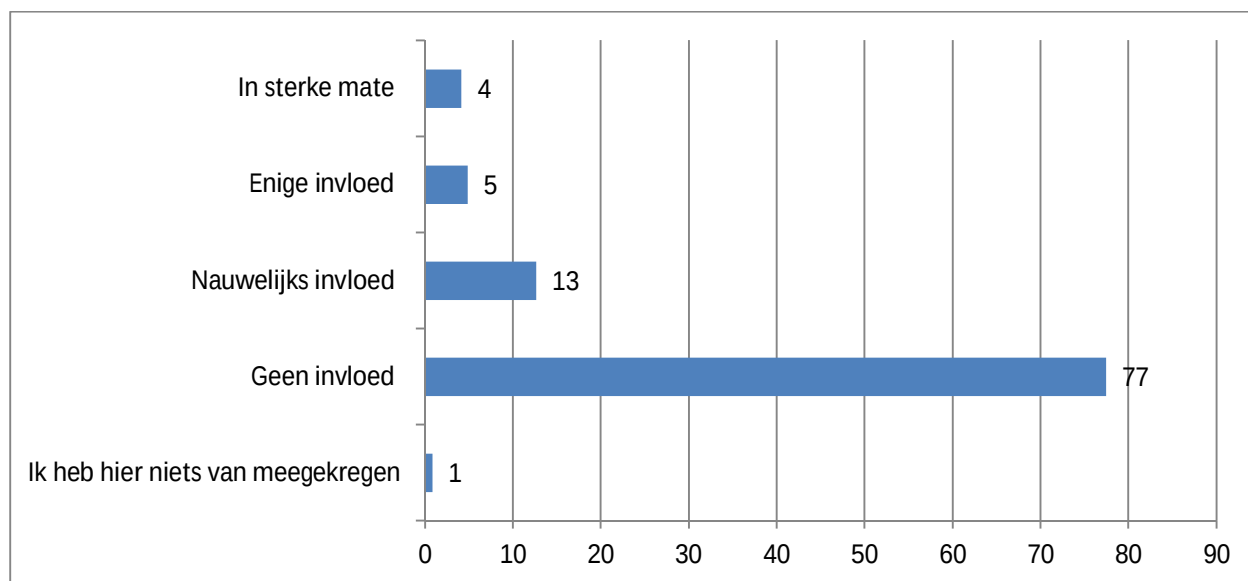
	Voorkeur peiling begin maart →											
Voorkeur peiling 16 maart ↓	VVD	PvdA	PVV	SP	CDA	D66	CU	GL	SGP	PvdD	50+	Weet niet
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
VVD	91	1	2		3	4		1	2		3	7
PvdA		91		1		3	1	5		1		5
PVV			86	1	1						7	3
SP		2	1	89	1	2	1	3			4	5
CDA	2		1	2	82	4	2	1	1	1	1	5
D66	1				2	74	1	2			2	5
CU					1		92					1
GL		1		1	1	2		84		2		3
SGP									94			
PvdD		1				1		2		91		2
50 Plus			2	1	1	1				1	74	1
Andere partij	1		2	1		1	1				1	3
Weet ik niet	4	3	4	4	6	8	3	3	2	4	8	58
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
N	512	439	415	445	411	451	130	186	83	98	120	907

Aftreden Opstelten en Teeven bevestigt kiezers vooral in voorkeur

Het aftreden van minister Opstelten en staatssecretaris Teeven afgelopen week had weinig invloed op de partijvoorkeur. Van alle kiezers die een eerste voorkeur hebben, zegt slechts 4% dat deze affaire en de debatten erná 'in sterke mate' invloed had op zijn of haar partijkeuze voor de Provinciale Statenverkiezingen. Voor nog eens 5% had het 'enige invloed'. Ruim driekwart zegt dat dit 'geen invloed' had.

Degenen op wie het wel invloed had, vinden we vooral bij PVV, SP, CDA en VVD (voorkeur twee weken geleden). Maar het aftreden van de bewindslieden joeg maar weinig VVD-stemmers weg. De affaire bevestigde vooral de VVD-, PVV- en SP-stemmers de eigen partij trouw te blijven. Het CDA won er een enkele stem mee van de VVD. Maar per saldo raakt het de VVD dus niet of nauwelijks.

Figuur 1 Invloed van aftreden Opstelten/Teeven op voorgenomen stemgedrag (%)

D66 vaakst partij van tweede voorkeur

Ondanks het verlies van D66 in de afgelopen twee weken is er nog van alles mogelijk voor deze partij. Nog steeds is D66 het vaakst de partij van de tweede voorkeur: van degenen die een eerste voorkeur kunnen noemen, noemt een zesde D66 als alternatief. Het zijn precies die partijen waar D66 aan verloor de afgelopen twee weken (VVD, CDA, PvdA) waarvan de huidige kiezers ook D66 nog overwegen. Het meest valt er voor D66 te halen bij de VVD-aanhang (deze partij is nu virtueel het grootst en 41% van deze groep overweegt ook D66).

Na D66 is er groep van vijf partijen die een potentieel van 6 tot 9% hebben: GroenLinks, CDA, SP, VVD en PvdA.

De PVV is vrij zelden de partij van tweede voorkeur (4%). Als de PVV nog wat wil winnen, dienen de kiezers gewonnen te worden van SP, VVD of 50+.

Tabel 3 Tweede voorkeur PS2015 afgezet tegen eerste voorkeur PS2015

	Voorkeur peiling 16 maart →											
	VVD	PvdA	PVV	SP	CDA	D66	CU	GL	SGP	PvdD	50+	Totaal
PS2015 2 ^{de} voorkeur ↓	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
VVD		2	12	0	18	18	5	1	2	2	4	7
PvdA	2		1	10	2	18	2	21		6	2	6
PVV	6	0		9	3	1	1		2	3	11	4
SP	0	12	18		4	8	5	18	1	16	17	8
CDA	17	3	7	4		7	32	2	9	1	15	8
D66	41	24	3	8	19		6	15		12	9	16
CU	2	2	1	1	14	3		3	62	2	3	5
GL	1	27		16	2	12	4			27		9
SGP	1	0	1	0	1		21					1
PvdD	0	2	6	8	0	2	1	11			5	3
50 Plus	2	2	10	8	7	3	1	2		3		5
Andere (regionale) partij	2	1	5	3	3	2	2	2	2	3	11	3
Weet ik niet	4	4	5	7	6	8	6	10	1	7	13	6
Geen 2 ^{de} voorkeur	22	21	29	25	20	20	17	15	21	16	10	21
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
n	859	684	591	692	603	586	200	287	125	177	167	5128

Onderzoeksverantwoording

I&O Research voerde in het weekend van zaterdag 14 maart en zondag 15 maart 2015 een online onderzoek uit naar de kennis, houding en het voorgenomen gedrag van Nederlanders ten aanzien van de Provinciale Statenverkiezingen van 18 maart 2015 aanstaande.

Voor het onderzoek is een aselechte steekproef onder leden van het I&O Research Panel benaderd. In totaal hebben in deze periode 6.681 Nederlanders deelgenomen aan het onderzoek. Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselechte personen- en huishouden-steekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). De respondenten hebben geen financiële vergoeding gehad voor hun aanmelding voor het panel. Ook voor deelname aan dit onderzoek kregen respondenten geen vergoeding.

De onderzoeksresultaten zijn na herweging op leeftijd, geslacht, provincie en politieke voorkeur representatief voor alle Nederlandse inwoners (18-89 jaar). Dit is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard.

I&O Research

I&O Research BV is een bureau voor beleids- en marktonderzoek. I&O Research is het achtste marktonderzoeksbureau van Nederland. In de publieke sector behoort I&O Research tot de top drie. I&O Research heeft vestigingen in Enschede, Hoorn en Nieuwegein.

I&O Research is lid van de MarktOnderzoeksAssociatie (MOA), maakt deel uit van de Research Keurmerk Groep en onderschrijft de internationale ICC/ESOMAR gedragscode voor markt- en sociaal-wetenschappelijk onderzoek. I&O Research is ISO 9001 en ISO 20252 gecertificeerd. Het online onderzoekspanel (I&O Research Panel) is ISO 26362 gecertificeerd. Dit is de norm voor online Access Panels.

Noot voor redacties

Het overnemen van cijfers en teksten uit deze publicatie is alleen toegestaan met expliciete vermelding van I&O Research als bron.